

Sammanfattning av handlingsplan förorenade områden

I Norrtälje kommun har det historiskt bedrivits omfattande industriverksamhet med stor påverkan på närmiljön såsom exempelvis järn- och stålmanufaktur, gruvdrift, träimpregnering, småbåtshamnar, handelsträdgårdar och PFAS-förorenade områden. Förorenade områden till följd av tidigare miljöfarlig verksamhet kan utgöra en risk både för människor och för miljön. Det är av största vikt att utreda vilka områden som behöver prioriteras för åtgärd för att inte dessa miljögifter ska påverka vår miljö och våra invånares hälsa negativt. Typiska ämnen i förorenade områden är dioxiner, bekämpningsmedel, PFAS-ämnen, oljebaserade produkter, lösningsmedel och tungmetaller. En del ämnen blir kvar i markens ytskikt medan andra lakas ut till sjöar och vattendrag.

Ett förorenat område är en plats som är så förorenad att den kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. På ett sådant område överskrider halterna av en förorening den lokala bakgrundshalten, det vill säga halten av ett ämne som förekommer naturligt i omgivningen. Området kan utgöras av mark, yt- och grundvatten, sediment och/eller byggnader och anläggningar.

Norrtälje kommun har enligt länsstyrelsens databas över förorenade områden, ca 823 förorenade områden och det utgör ca 7 % av länets totalt ca 12 125 förorenade områden i Stockholms län. Det innebär att Norrtälje har näst flest förorenade områden i länet efter Stockholms kommun. På tredje plats i länet kommer Södertälje kommun med ca 613 förorenade områden. Det innebär att Norrtälje är en betydande och viktig kommun när det gäller förorenade områden sett till både antal och andel av länets förorenade områden. Endast en mindre del av de identifierade förorenade områdena bedöms vara aktuella att åtgärdas genom exploatering. Norrtälje kommun har en stor tillsynsskuld när det gäller egeninitierad tillsyn av förorenade områden, då inga specifika resurser har avsatts tidigare för egeninitierad tillsyn av förorenade områden.

Handlingsplanen beskriver statusen på de förorenade områden som finns inom Norrtälje kommun. Handlingsplanen ger även förslag på hur olika förorenade områden kan inventeras, undersökas och åtgärdas, förutsatt att Bygg- och miljönämnden beviljar resurser för detta arbete. Handlingsplanen syftar till att tydliggöra vilka strategiska och operativa prioriteringar som kan göras utgående från beviljade resurser och ansvarsområden. De mål och den tidsplan som kan uppnås med det egeninitierade tillsynsarbetet inom förorenade områden, beror på vilka resurser som Bygg- och miljönämnden beviljar för detta arbete. Handlingsplanen ska ge förutsättningar för ett mer strategiskt och systematiskt arbete för att uppnå miljömålen och då främst Giffri miljö kopplat till förorenade områden. Enligt den uppdaterade handlingsplanen behövs 4-5 heltidstjänster för egeninitierad tillsyn inom förorenade områden för att nå de nationella målen till 2050.

Aktiviteterna i handlingsplanen för perioden 2025-2027 utgår från att resurser tilldelas det egeninitierade arbetet inom förorenade områden (inventeringar, ansvarsutredningar, riskklassningar, utredningar och åtgärder) motsvarande två heltidstjänster. Det innebär att resurser tilldelas enligt aktivitetsplan totalt 6600h motsvarande 2200h/år för perioden 2025-2027, där en heltidstjänst motsvarar ca 1100h/år. Aktivitetsplan bör uppdateras årligen och gälla för en treårsperiod.

Handlingsplanen fastställs av Bygg- och miljönämnden och föreslås gälla för perioden 2025-2027. Det övergripande ansvaret för uppföljning, justering och revidering av handlingsplanen ligger på Bygg- och miljönämnden.

I Handlingsplanen ingår prioriteringsgrunder, behov av resurser, ansvarsområden samt tidsplan utgående från tilldelade resurser för det egeninitierade arbetet med förorenade områden. Handlingsplanen är ett viktigt underlag för arbete med behovsutredning och

tillsynsplan.

Till handlingsplanen finns en bifogad aktivitetsplan. Aktivitetsplanen behöver revideras och följas upp årligen. Detta sker lämpligen i samband med det årliga arbetet med revidering av behovsutredning och tillsynsplan för den övriga tillsynen. Aktivitetsplanen kommer att vara en del av Miljö- och hälsoskyddsenshetens behovsutredning och tillsynsplan. Uppföljning av aktivitetsplanen föreslås drivas av funktionen som samordnare för förorenad mark som föreslås i avsnitt 5.